

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ

Р І Ш Е Н Н Я

До протоколу № 58
від 17 лютого 2021 року

Про проект Закону України
“Про внесення змін до деяких законів України
щодо надання дітям медичних працівників державної цільової підтримки
для здобуття фахової передвищої та вищої освіти”
(реєстр. № 4374-1 від 13.11.2020)

Комітет з питань освіти, науки та інновацій є головним з опрацювання проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо надання дітям медичних працівників державної цільової підтримки для здобуття фахової передвищої та вищої освіти” (реєстр. № 4374-1 від 13.11.2020), внесеного народним депутатом України Дубінським О.А.

У поданому законопроекті, який є альтернативним до проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо розширення освітніх пільг для дітей медичних працівників, які померли внаслідок захворювання коронавірусною хворобою (COVID-19) під час виконання професійних обов’язків” (реєстр. № 4374 від 13.11.2020), пропонується поширити пільги у вигляді державної цільової підтримки для здобуття вищої та фахової передвищої освіти на дітей визначеної в проекті категорії медичних працівників.

Як зазначається у п. 6 пояснювальної записки до законопроекту, його реалізація “дозволить посилити соціальний захист дітей медичних працівників, у яких помер один із батьків внаслідок захворювання коронавірусною хворобою (COVID-19) під час виконання професійних обов’язків”.

Головне науково-експертне управління, розглянувши законопроект, вважає за доцільне висловити щодо його змісту наступні зауваження.

У законопроекті пропонується розширити перелік осіб, які мають право на державну цільову підтримку для здобуття вищої та фахової передвищої освіти в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Зокрема, до таких осіб пропонується віднести дітей “*медичних працівників, один із батьків яких загинув (помер) від гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої*

коронавірусом SARS-CoV-2, що пов'язано з виконанням зазначеними медичними працівниками робіт з ліквідації такої хвороби”.

У п. 5 пояснювальної записки до законопроекту зазначається, що прийняття проекту Закону не призведе до зміни показників Державного бюджету України в 2020 році, що не повною мірою відповідає дійсності, з огляду на те, що у ньому передбачається розширити державну цільову підтримку для здобуття вищої та фахової передвищої освіти для зазначеної категорії осіб. Варто зауважити, що відповідна державна цільова підтримка надається у вигляді: повної або часткової оплати навчання за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів; пільгових довгострокових кредитів для здобуття освіти; соціальної стипендії; безоплатного забезпечення підручниками; безоплатного доступу до мережі Інтернет, систем баз даних у державних та комунальних навчальних закладах; безоплатного проживання в гуртожитку; інших* заходів, затверджених Кабінетом Міністрів України (ч. 15 ст. 44 Закону України “Про вищу освіту” та ч. 11 ст. 43 Закону України “Про фахову передвищу освіту”). Відповідно до вимог ст. 27 Бюджетного кодексу України та ч. 3 ст. 91 Регламенту Верховної Ради України у разі внесення законопроекту, проекту іншого акта, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету (надходжень бюджету та/або витрат бюджету), суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки). Разом з тим, відповідна інформація відсутня в супровідних документах до законопроекту.

Крім того, необхідно зауважити, що словосполучення “пов'язано з виконанням зазначеними медичними працівниками робіт з ліквідації такої хвороби” в контексті змісту новели виглядає дещо невизначено. Більш виваженим вбачається пов'язаність факту смерті медичного працівника з безпосереднім виконанням професійних обов'язків.

Комітет з питань бюджету, розглянувши зазначений законопроект на своєму засіданні 27 січня 2021 року (протокол № 75), звертає увагу, що згідно з пояснювальною запискою законопроект на момент внесення не потребує додаткових витрат з Державного бюджету України, в подальшому на його реалізацію можуть бути спрямовані кошти з Державного бюджету України на відповідний рік, отримані від частини прибутку Національного банку України, яка зараховується до державного бюджету, а також від частини чистого прибутку державних підприємств, що вилучатиметься до державного бюджету. Натомість варто зауважити, що таке пояснення не узгоджується з положеннями частини другої статті 13 Бюджетного кодексу України, згідно з якою видатки загального фонду бюджету здійснюються за рахунок надходжень загального фонду (тобто, без визначення цільового спрямування тих чи інших надходжень).

Відтак, всупереч вимогам частини третьої статті 91 Регламенту Верховної Ради України та частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України суб'єктом права законодавчої ініціативи до законопроекту не надано належного фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки) та пропозицій змін до законодавчих актів щодо скорочення витрат бюджету та/або

джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

За результатами розгляду Комітет ухвалив рішення, що проект закону про внесення змін до деяких законів України щодо надання дітям медичних працівників державної цільової підтримки для здобуття фахової передвищої освіти (реєстр. № 4374-1 від 17.11.2020), внесений народним депутатом України Дубінським О.А., має вплив на показники бюджетів (приведе до збільшення видатків державного та місцевих бюджетів). У разі прийняття відповідного закону до 15 липня 2021 року він має вводитися в дію не раніше 1 січня 2022 року, а після 15 липня 2021 року – не раніше 1 січня 2023 року (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону).

Міністерство фінансів України у своєму висновку зазначає, що реалізація проекту акта потребуватиме додаткових видатків державного та місцевих бюджетів. На думку фахівців, його прийняття вплине на виконання Закону України про Державний бюджет України уже у поточному бюджетному періоді, зважаючи на запропонований термін набрання чинності законом. При цьому відсутність вихідних даних (щодо кількості здобувачів освіти, яким буде надаватися державна цільова підтримка для здобуття вищої та фахової передвищої освіти) унеможливила визначення Міністерством фінансів України обсягу додаткових видатків на реалізацію законодавчої ініціативи.

Міністерство освіти і науки України, підтримуючи заходи в частині розширення можливостей для здобуття фахової передвищої та вищої освіти для дітей медичних працівників, які загинули внаслідок ускладнень від коронавірусної хвороби, водночас, пропонує визначити категорію осіб, на яких поширюються запропоновані заходи, таким чином:

“дітям медичних працівників, студентів-медиків, інтернів, один із батьків яких помер внаслідок захворювання коронавірусною хворобою (COVID-19) під час виконання професійних обов’язків”.

Міністерством соціальної політики України підтримується зазначений законопроект за умови його доопрацювання.

Зокрема, Міністерство соціальної політики зауважує, що доцільно поширити право на отримання такої державної цільової підтримки також на дітей, які здобувають професійну (професійно-технічну) освіту, та внести відповідні зміни до Закону України “Про професійну (професійно-технічну) освіту”.

Міністерство охорони здоров’я України не має пропозицій та зауважень до зазначеного законопроект.

Підкомітет з питань вищої освіти, розглянувши 15 лютого 2021 року зазначений законопроект та враховуючи пропозиції Головного науково-експертного управління, Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, Міністерства фінансів України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства соціальної політики України, Міністерства охорони здоров’я України, рекомендує повернути його суб’єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Враховуючи вищезазначене, **Комітет з питань освіти, науки та інновацій вирішив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 3 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо надання дітям медичних працівників державної цільової підтримки для здобуття фахової передвищої та вищої освіти” (реєстр. № 4374-1 від 13.11.2020), внесений народним депутатом України Дубінським О.А., повернути суб’єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

2. Співдоповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначити народного депутата України, Голову Комітету з питань освіти, науки та інновацій С.В. Бабака.

Голова Комітету

С.В. Бабак